

Starptautiskā kodolincidentu un radiolģisko notikumu skala (INES)

Publicēts: 02.10.2020.

(International Nuclear Event Scale) ir līdzeklis, lai vienotā terminoloģijā paziņotu sabiedrībai par kodolincidentu, kā arī radiolģisko incidentu un avāriju nozīmīgumu no drošības viedokļa. Šī skala netiek piemērota dabiskas izcelsmes parādībām, piemēram, Saules aktivitātes būtisku izmaiņu gadījumā.

Skalu izstrādāja starptautiska ekspertu grupa, kuru 1989. gadā pirmo reizi kopā sasauca SAEA un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kodolenerģētikas aģentūra (OECD / NEA). Kopš tā laika SAEA sadarbībā ar OECD/NEA un saņemot atbalstu no vairāk nekā 60 pasaules valstīm, uztur INES sistēmu un reizi divos gados notiekošajās tehniskajās sanāksmēs nodrošina tās attīstību.

Sākotnēji skala tika izmantota, lai klasificētu notikumus tikai atomelektrostacijās. Tagad tā ir paplašināta un papildus pielāgota, lai sniegtu informāciju par visiem drošībai būtiskiem notikumiem, kas saistīti ar radioaktīvo materiālu un jonizējošā starojuma avotu transportēšanu, uzglabāšanu un pielietošanu.

Skala tiek piemērota notikumiem, kas saistīti ar kodoliekārtām, kā arī radioaktīvo materiālu un jonizējošā starojuma avotu uzglabāšanu, izmantošanu un transportēšanu.

INES skalas galvenais mērķis ir atvieglot speciālistu, plašsaziņas līdzekļu un sabiedrības komunikāciju un veicināt sapratni par notikumu nozīmīgumu no drošības viedokļa.

Skalas ietvaros notikumi pēc to bīstamības tiek klasificēti septiņos līmeņos: 4–7 līmeņa notikumus sauc par „avārijām”, bet 1–3 līmeņa notikumus par „incidentiem”. Notikumus, kas no drošības viedokļa ir maznozīmīgi, sauc par „novirzēm” un tos klasificē kā tādus, kas atrodas ārpus skalas – nulles līmenī.

SAEA INES skalas faktu lapa:

 [INES \(eng\)](#)

 [INES \(rus\)](#)

<https://www.vvd.gov.lv/lv/starptautiska-kodolincidentu-un-radiologisko-notikumu-skala-ines>